

Jedna z najgroźniejszych postaci raka może kryć się w jamie ustnej: Nowotwory jamy ustnej

Niewielkie czerwone i białe plamki na języku i na wewnętrznej stronie policzków są na ogół niegroźne. Mimo to, stomatolodzy zalecają pacjentom uważne obserwowanie zmian w jamie ustnej i twierdzą, iż regularne przeglądy uzębienia umożliwiają skuteczne wykrywanie jednego z najbardziej śmiertelnych nowotworów: raka jamy ustnej.

W Stanach Zjednoczonych co roku wykrywa się raka jamy ustnej u 30.000 osób, z których zaledwie połowa przeżywa kolejne pięć lat – co oznacza procent śmiertelności wyższy niż w przypadku raka szyjki macicy, choroby Hodgkina, raka mózgu, wątroby, jąder, nerek czy skóry.

Skąd wynikają takie ponure statystyki? Rak jamy ustnej jest na ogół bezbolesny we wczesnych stadiach, dlatego wiele diagnoz ma miejsce dopiero w etapach zaawansowanych, gdy guzy takie są trudne do leczenia. W przypadku zaawansowanych postaci raka zwiększa się też ryzyko przerzutów, np. do węzłów chłonnych szyi. I choć wiele osób uważa, że rak jamy ustnej to jedynie choroba palaczy, to prawie 25 procent pacjentów cierpiących na ten nowotwór nie używa tytoniu.

Stomatolodzy są od wielu lat szkoleni w wykrywaniu stanów przednowotworowych, jak również zmian nowotworowych jamy ustnej. W ciągu ostatnich kilku lat stomatolodzy wzmożli wysiłki zmierzające do wykrywania tej choroby we wczesnym stadium, kiedy szanse wyleczenia są największe.

“Istnieją dowody, iż leczenie nowotworów jamy ustnej we wczesnych stadiach znacznie zwiększa szanse przeżycia” - mówi doktor stomatolog Katina Morelli, dyrektor stomatologiczny Delta Dental of Illinois. “Jeżeli takiego raka wykryje się dostatecznie wcześnie, szansa przeżycia pięciu lat wzrasta do 80 procent. Jeżeli wykryje się go w stadium przednowotworowym, istnieje znaczna szansa całkowitego zahamowania rozwoju choroby.”

Jednym z najbardziej ekscytujących narzędzi stosowanych przez stomatologów do wczesnego wykrywania raka jamy ustnej jest specjalna biopsja (brush biosy). W porównaniu z tradycyjną biopsją chirurgiczną, biopsja ta jest mniej inwazyjna - jest niewielkim zabiegiem wykonywanym na fotelu dentystycznym, polegającym na zebraniu komórek ze zmiany chorobowej. Komórki te wysyłane są do laboratorium w celu zbadania i określenia, w jakim stopniu są one potencjalnie niebezpieczne.

Istnieje szereg metod, którymi stomatolodzy posługują się przy wykrywaniu nowotworów jamy ustnej, lecz większość specjalistów zgadza się co do tego, że jednym z najważniejszych narzędzi wczesnej diagnozy są regularne wizyty u stomatologa. Poza szukaniem tkanki miękkiej jamy ustnej o zmienionym kolorze, stomatolodzy starają się wykluczyć nowotwory jamy ustnej badaniem dotykowym węzłów chłonnych podstawy ust oraz podniebienia twardego, jak również szyi i policzków.

“Nie ulega wątpliwości, że regularne badanie jamy ustnej jest niezwykle istotne. Zawsze było ważne dla dobra zdrowia ogólnego, lecz również ma ogromne znaczenie we wczesnym wykrywaniu nowotworów” – mówi doktor Morelli. “Poza regularnymi przeglądami, pacjenci powinni udać się do stomatologa natychmiast, kiedy zmiana chorobowa w jamie ustnej lub otwarta rana nie goi się przez dłużej niż dwa tygodnie.”

Inne objawy, które powinny skłaniać do wizyty u stomatologa obejmują:

- Guzek lub zgrubienie w ustach lub na szyi
- Bolesność lub poczucie, iż coś uwięzło w gardle
- Trudności z przeżuwaniem, przelknięciem lub poruszaniem szczęką, albo językiem
- Spuchnięcie szczęki i/lub zmiany w dopasowaniu protezy